

ΠΜΣ «Εγκληματολογία»
Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022
Μάθημα χειμερινού εξαμήνου 1^{ου} έτους
«Νέες τεχνολογίες και έγκλημα»

Διδάσκοντες: Ομ. Καθ. Τσουραμάνης Χρήστος

Δρ. Μπακιρλή Εριφύλη

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος «*Νέες Τεχνολογίες και Έγκλημα*» του ΠΜΣ «*Εγκληματολογία*» του Παντείου Παν/μίου με διδάσκοντες τον Ομ. Καθηγητή κ. Τσουραμάνη Χρήστο και τη Δρα Μπακιρλή Εριφύλη πραγματοποιήθηκαν 13 συναντήσεις (διαδικτυακές και δια ζώσης) κατά τη διάρκεια του Α' χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022.

Στην 1^η συνάντηση η οποία πραγματοποιήθηκε δια ζώσης την Τρίτη 26/10/2021 και ώρα 7-9μ.μ. στην αίθ. Ε12 του Παντείου Παν/μίου, οι διδάσκοντες καλωσόρισαν τους φοιτητές στο ΠΜΣ «Εγκληματολογία» και πιο ειδικά στο μάθημα «*Νέες Τεχνολογίες και Έγκλημα*» και αφού συστήθηκαν αναφέροντας ο καθένας την επιστημονική του ιδιότητα και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα, παρότρυναν τους φοιτητές να κάνουν το ίδιο. Στη συνέχεια, διαμοίρασαν το προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα του μαθήματος, ενώ δόθηκαν οι απαραίτητες οδηγίες για την εκπόνηση εργασιών γύρω από θεματικές ενότητες που πρότειναν οι δύο διδάσκοντες χωριστά. Η 1^η εισαγωγική συνάντηση έκλεισε με μία συνοπτική παρουσίαση του μαθήματος από μέρους των διδασκόντων.

Κατά τη διάρκεια των δύο επόμενων συναντήσεων στις 2/11/2021 και 9/11/2021 πραγματοποιήθηκαν διαλεκτικού τύπου εισηγήσεις εξ αποστάσεως (μέσω του συνδέσμου του μαθήματος στην πλατφόρμα skype) , αρχικά από τον κ. Τσουραμάνη σχετικά με το Ψηφιακό (Ηλεκτρονικό) έγκλημα, τους πρωταγωνιστές του (δράστη - hacker- και θύμα), την αντιμετώπισή του και την τεχνητή νοημοσύνη στο σύστημα απονομής της Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς επίσης, και από εκπρόσωπο της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος γύρω από το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και την αντιμετώπισή του στο πλαίσιο της εν λόγω υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ. αντίστοιχα.

Ακολούθως, στις συναντήσεις των 16/11/2021 και 23/11/2021 πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης εισηγήσεις από την κα Μπακιρλή γύρω από την εισαγωγή της σύγχρονης τεχνολογίας στην αντεγκληματική πολιτική (πρόληψη, καταστολή, έκτιση ποινών), ενώ παρουσιάστηκε η χρήση των νέων τεχνολογιών από φορείς που σχετίζονται με την ασφάλεια των πολιτών στη χώρα μας. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω εισηγήσεων

οι φοιτητές κλήθηκαν να απαντήσουν σε online κουίζ (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανοικτού τύπου ερωτήσεις, αντιστοιχήσεις, ταξινομήσεις και ερωτήσεις συμπλήρωσης των κενών), με σκοπό να γίνει μία άτυπη ανατροφοδότηση του μαθήματος από τους φοιτητές, αλλά και να κρατηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον τους έως το τέλος διαμέσου αυτού του διαδραστικού τρόπου διδασκαλίας.

Η επόμενη συνάντηση της 30/11/2021 δεν πραγματοποιήθηκε ούτως ώστε να μπορέσουν οι φοιτητές να προετοιμάσουν τις παρουσιάσεις των εργασιών που έχουν αναλάβει. Έτσι, στις 07/12/2021 ξεκίνησε η παρουσίαση των εργασιών με θεματικές που άπτονται της αρμοδιότητας του κ. Τσουραμάνη και συγκεκριμένα της κας Καρά Α. με τίτλο «*Ηλεκτρονικό Έγκλημα: Ελληνική Νομοθεσία-Νομολογία*», της κας Χριστοπούλου Ε. με τίτλο «*Το ηλεκτρονικό έγκλημα υπό το πρίσμα της θεωρίας των "καθημερινών δραστηριοτήτων" (routine activities theory)*» και της κας Μπεχλιούλη Δ. με τίτλο «*Το ψυχολογικό προφίλ των hackers. Μελέτες περιπτώσεων Ελλήνων hackers*». Ακολούθησαν στις 14/12/2021 οι παρουσιάσεις των κ.κ. Σταθοπούλου Β. με τίτλο «*Η "κοινωνική μηχανική" ως μέσον διάπραξης διαδικτυακών απατών*» και Παπααργυρίου Π.-Μ. με τίτλο «*Πορνογραφία ανηλίκων στο διαδίκτυο: Μελέτη περιπτώσεων στη χώρα μας για τα έτη 2015-2020*».

Την επόμενη Τρίτη στις 21/12/2021 και ώρα 6-8μ.μ. οι φοιτητές κλήθηκαν να παρακολουθήσουν την εκδήλωση με θέμα: «*Αναπαραστάσεις του εγκλήματος στην εικονική τέχνη*» που συνδιοργάνωσαν το Εργαστήριο Αστεακής Εγκληματολογίας (ΕΑστΕ) του Παντείου Πανεπιστημίου και η Ταινιοθήκη της Ελλάδας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Σεμιναρίου «*Έγκλημα και Κινηματογράφος*» το οποίο διενεργεί το ΕΑστΕ. Στην εκδήλωση συμμετείχαν με εισηγήσεις εκλεκτοί ομιλητές ανάμεσά τους και η κ. Χριστίνα Ζαραφωνίτου, Καθηγήτρια Εγκληματολογίας, Διευθύντρια Π.Μ.Σ. «*Εγκληματολογία*» & Εργαστηρίου Αστεακής Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Οι παρουσιάσεις των εργασιών με θεματικές που άπτονται της αρμοδιότητας του κ. Τσουραμάνη ολοκληρώθηκαν μετά την περίοδο των διακοπών των Χριστουγέννων και συγκεκριμένα στις 11/01/2022 με πρώτη αυτήν της κας Θεοδοσίου Φ.-Λ. με τίτλο «*Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και αντικοινωνική συμπεριφορά*», ενώ ακολούθησε του κ. Αρνιώτη Μ. με τίτλο «*Ανάλυση της ταινίας "minority report"*».

Στη συνέχεια, ακολούθησαν στις 18/01/2022 οι πρώτες παρουσιάσεις των εργασιών γύρω από θεματικές που είχε προτείνει η κα Μπακιρλή, όπως του κ. Δημητρίου Γ. με τίτλο «*Η συζήτηση περί τεχνολογικού ολοκληρωτισμού και 'πανοπτικής' κοινωνίας*» της κας Γεωργακοπούλου Χ. με τίτλο «*Από το Πανοπτικόν του Bentham στο σύγχρονο ψηφιακό πανοπτικό-τύπου Matrix*» και του κ. Πάπου Ι. με τίτλο «*Βιντεοεπιτήρηση και κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης (cctv) στην Ελλάδα*».

Στην αμέσως επόμενη συνάντηση της 25/01/2022 παρουσιάστηκαν οι εργασίες των κ.κ. Ψαρροπούλου Γ.-Σ. με τίτλο «*Οι Βιομετρικές Εφαρμογές στην πρόληψη του εγκλήματος: Κριτική προσέγγιση του φαινομένου*», Κερκελέ Κ. με τίτλο «*Η τεχνολογία*

στο στάδιο της ποινικής διαδικασίας για την εξιχνίαση αδικημάτων: η ανάλυση γενετικού υλικού» και Ριζόπουλου Κ. με τίτλο «Η τεχνολογία στο στάδιο έκτισης των ποινών: ο κατ'οίκον περιορισμός υπό ηλεκτρονική επιτήρηση». Οι παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών ολοκληρώθηκαν στις 01/02/2022 με τις εργασίες των κ.κ. Κοσμόπουλου Κ. με τίτλο «Είναι δυνατή η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από πιθανές καταχρήσεις στην κοινωνία της μαζικής επιτήρησης;» και Παντελίδη Γ. με τίτλο «Ασφάλεια & Ελευθερία: Σχέση σύγκρουσης ή ισορροπίας;».

Να σημειωθεί, πως όλες οι εισηγήσεις ήταν ατομικές και ανταποκρίνονταν (ει δυνατόν) σε ξεχωριστή θεματική ενότητα του μαθήματος, ενώ η παρουσίαση καθεμίας εξ αυτών δεν ξεπερνούσε τα 20'. Τουλάχιστον δύο ημέρες πριν από την εκάστοτε συνάντηση οι εισηγητές/εισηγήτριες έστελναν ηλεκτρονικά και στους δύο διδάσκοντες ένα (συνοπτικό) διάγραμμα της εισήγησής τους σε μορφή Power Point. Με το πέρας των παρουσιάσεων των εργασιών ακολουθούσε συζήτηση με σχόλια/απορίες/παρεμβάσεις από όλους τους συμμετέχοντες (φοιτητές και διδάσκοντες), ενώ υπήρχε εναλλαγή στον τρόπο διεξαγωγής των συναντήσεων (ορισμένες παρουσιάσεις έγιναν διαδικτυακά, ενώ άλλες δια ζώσης).

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας διαδικτυακής συνάντησης των φοιτητών με τους διδάσκοντες στις 08/02/2022 έγινε συνόψιση των βασικών σημείων του μαθήματος και παρουσιάστηκαν ωφέλιμα συμπεράσματα γύρω από αυτό, ενώ προβλήθηκαν δέκα ολιγόλεπτα βίντεο γύρω από τις διαφορετικές όψεις του φαινομένου που πραγματεύθηκε η γενική προβληματική του μαθήματος. Στην τελευταία συνάντηση διευκρινίστηκε, επίσης, στους φοιτητές πως όφειλαν να υποβάλουν ηλεκτρονικά (σε αρχείο word) την τελική τους γραπτή εργασία, η οποία ήταν βασισμένη στις εισηγήσεις τους, το αργότερο έως την λήξη της εξεταστικής περιόδου (ήτοι στις 18/02/2022). Οι φοιτητές ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στο χρονικό πλαίσιο της προθεσμίας υποβολής των εργασιών τους, με εξαίρεση τον κ. Δημητρίου Γ., ο οποίος ενημέρωσε τους διδάσκοντες πως θα καταθέσει την εργασία του κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2022. Να επισημανθεί, ακόμη, πως κανείς φοιτητής δεν απουσίασε για περισσότερες από τρεις φορές από τις συναντήσεις (διαδικτυακές και δια ζώσης).

Τέλος, η αξιολόγηση των εργασιών έγινε κατόπιν συνεργασίας και των δύο διδασκόντων, ενώ για την τελική βαθμολόγηση λήφθηκαν υπόψη η εργασία (δομή-μορφοποίηση-περιεχόμενο), η εισήγηση-παρουσίαση, η συμμετοχή στη συζήτηση κι εν γένει στο μάθημα και η συνέπεια του κάθε φοιτητή.

Οι διδάσκοντες

Ομ. Καθ. Χρ. Τσουραμάνης

Δρ. Ε. Μπακιρλή